

TÍÐINDI

Makreltrætan hevur kostað teimum donsku uppsjóvarskipunum tíggjutals milliúnir krónur higartil í ár (Mynd: Nordjyske Stiftstidende).

Makreltrætan kostar dønum nógvar milliúnir og arbeiðspláss

Ósemjan um makrelin ger, at donsk skip sleppa ikki í norskan sjógv at fiska, og tað kostar donsku fiskivinnuni nógvar milliúnir og arbeiðspláss uppi á landi

Árni Joensen

Danskir fiskimenn kenna seg sum gislar í makreltrætuni. ES hevur kunngjørt, at samveldið fer ikki at gera nakran fiskiveiðisáttmála við Noreg fyri 2014, fyrr enn semja er fingin við føroyingar og íslendingar um makrelin. Hetta ger, at kvoturnar í Norðsjónum og Skagerrak eru ikki ásettar enn, og tí sleppa donsk skip ikki hagar at royna.

– Tað er ósmiligt, at fiskimenninir í Norðsjónum og Skagerrak skulu vera gislar í einum stórpólitiskum spæli

um makrel, tí makrelurin hevur einki við tann vanligu fiskiskapin at gera, sigur formaðurin í danska fiskimannafelagnum, Svend-Erik Andersen, við Nordjyske Stiftstidende.

Einki arbeiði

Støðan sæst aftur í fiskivinnuhavnunum í Norðurjútlandi. Vanliga plagar fiskamarknaðurin í Hanstholm at selja millum 150 og 200 tons um dagin, men higartil í ár hevur marknaðurin fingið nógv minni fisk enn vanligt.

Tað hevur millum annað

havt við sær, at 60 arbeiðsfólk hjá virkinum Hesselholt Fisk sita við hús, tí virkið fær alt ov lítlan fisk, og sambært stjóranum kann hetta fáa álvarssamar avleiðingar.

– Fáa vit ongan fisk, missa vit eisini okkara keyparar, og sum er bendir einki á, at vit sleppa í gongd fyribils, sigur Ingeman Andersen við norðurjútiska blaðið.

Missa 150 milliúnir

Tey donsku uppsjóvarskipini missa eisini nógvar pengar orsakað av makreltrætuni, tí tey sleppa ikki í norskan sjógv at royna.

– Vanliga plaga skipini at fiska sild fyri millum 50 og 60 milliúnir krónur í norsku øki aftan á nýggjár, men hesa inntøkuna hava skipini mist í ár, sigur stjórin í Danmarks Pelagiske Producentorganisation, Esben Svendrup-Jensen, við Nordjyske Stiftstidende.

Sjálvur metir hann, at makreltrætan við føroyingar og íslendingar fer at kosta danska fiskiflotanum upp ímóti 150 milliúnir krónum í ár.

Nú skal Sigurfari takast sundur

Fyri 40 árum síðani fingur íslendingar sluppina Sigurfari úr Klaksvík til at varðveita. Nú bendir alt á, at skipið skal takast sundur.

Árni Joensen

Í 38 ár hevur sluppin Sigurfari staðið á einum palli uttan fyri bygdarsavnið í íslensku bygdini Akranes, men nú er skipið í so vánaligum standi, at kommunan veit sær eingi onnur ráð enn at taka skipið sundur við tí fyri eyga at seta tað saman aftur seinni.

– Vit takka fyri tann stuðul, sum vit hava fingið, men tað røkkur ikki til at seta skipið í stand. Men okkurt má gerast, tí skipið kann ikki standa soleiðis longur, sigur borgarstjórin á Akranesi, Regina Ásvaldsdóttir, við blaðið Vísir. Sjálv væntar hon, at skipið verður tikið sundur, men tað fer eisini at krevja perngar, sigur hon.

Selt til Viðareiðis

Næsta ár eru 130 ár, síðani Sigurfari bleiv smíðað á ensku skipasmiðjuni John Wray & Sons. Skipið fekk navnið Bacchante, og tey fyrstu 12 árin høyrði tað heima í Hull. Í 1898 bleiv

tað selt til Íslands, og tvey ár seinni fekk tað navnið Sigurfari.

Hesi árin keyptu føroyingar fleiri sluppir úr Íslandi, og á heysti í 1919 keypti Sørin Sørensen á Viðareiði Sigurfara. Ferðin til Føroya gjørdist ein av teimum heilt drúgvu. Seinni varð skipið selt til Klaksvíkar, haðani tað bleiv reitt út í meiri enn eina hálva öld.

Fyrst í sjeptiárunum fingur menn á Akranesi hugskotið at finna og varðveita eina av sluppunum, sum føroyingar høvdu keypt úr Íslandi, og í 1974 varð avtala gjørd við teir, sum áttu Sigurfara. Skipið varð togað til Íslands, og eftir nakrar umvælingar varð tað sett á ein pall uttan fyri bygdarsavnið á Akranesi, har tað hevur staðið síðani.

